

Yrkesskaderegelverket må moderniseres

Vedtatt av SVs landsstyre 17. november 2024.

Yrkesskaderegelverket må moderniseres, slik at også de store kvinnedominerte yrkesgruppene får reell rett til yrkesskadeerstatning. Dette er en likestillingsutfordring det er på høy tid at løses. Jobber du i kvinnedominerte yrker, har du lavest sannsynlighet for å få godkjent yrkesskade.

Likestillingsutfordringene er godt dokumentert. 7 av 10 som får godkjent yrkesskade, er menn. Ved yrkessykdommer er kjønnsforskjellen enda større: 9 av 10 som får godkjent yrkessykdom er menn.

Status

Yrkessykdomslisten – «Yrkessykdomsforskriften» gir en uttømmende oversikt over sykdommer som kan gi rett til yrkesskade godkjenning. Det er bare gjort noen små endringer på cirka 60 år. Menn var da i langt høyere grad yrkesaktive enn kvinner, arbeidet i industrien var tyngre, og sto for mange skader og sykdommer. I dag foregår mye av det tunge arbeidet i kvinnedominerte yrker, som i helse- og omsorg, rengjøringsbransjen og i butikk. Dagens regelverk for yrkesskade gir i praksis ikke de kvinnedominerte yrkene samme rett på yrkesskadeerstatning som de mannsdominerte. Reglene om yrkesskadeerstatning må revideres og utvides til å dekke skade og sykdom som er typisk i kvinnedominerte yrker. Helsesektoren er den sektoren der det er lavest sannsynlighet for å få godkjent yrkesskade, ifølge forskningsrapporten «Yrkesskader- mest for menn». Loven må endres slik at det generelle unntaket for belastningslidelser oppheves.

Følgende tiltak må til for å sikre kvinnedominerte yrker reell rett til yrkesskadeerstatning:

- Akutte skader som oppstår ved akutte løfteskader, men også som følge av eks. slag og spark må gi rett til yrkesskadeerstatning.
- Det må være reell rett til yrkesskadeerstatning ved "usedvanlige belastninger". Det betyr at rygg- og nakkeskader må inkluderes i listen på en egnet måte, og at kriteriene for hofte- og kneskader må justeres ned eller fjernes fullstendig, til fordel for mer skjønnsvurdering.
- En utredning av regelverket for yrkesskadeerstatning i et kjønnsperspektiv, der det kjønnsdelte arbeidsmarkedet og ulikheter i kvinners og menns helse inkluderes.